

INTERNATIONAL JOURNAL OF ORIGINAL EDUCATIONAL RESEARCH

Research Article

**Okul Öncesi Öğretmenlerinin Veli İletişiminde Sosyal Medya Araçlarını
Kullanmalarına İlişkin Görüşleri**

Büşra YILDIZ KÖLE

yildizzz.busraa@gmail.com

Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanmalarına ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemektir. Bu araştırma, hızla gelişen teknoloji çağında okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanma pratiklerini ortaya koymasından önem taşımaktadır. Araştırmanın bir diğer önemi, okul öncesi eğitimde veli katılımının artırılmasına ve okul-aile işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik yeni yaklaşımlar sunmasıdır. Bu çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanmalarına ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinde görev yapan 14 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda WhatsApp'ın dijital iletişimdeki rolü, hız, erişilebilirlik ve geniş kullanıcı kitlesi sayesinde eğitim ve sosyal alanlarda güçlü bir etkileşim platformu oluşturduğu, dijital iletişim araçlarının eğitimde kullanımı, veli ve okul arasındaki etkileşimi güçlendirerek bilgi paylaşımını daha hızlı ve etkili hale getirdiği vb. sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Okul öncesi öğretmeni, sosyal medya, veli iletişimi.

ABSTRACT

Preschool Teachers' Views on Using Social Media Tools in Communication with Parents

The primary aim of this study is to thoroughly examine preschool teachers' perspectives on the use of social media tools in parent communication. This research is significant as it highlights the communication practices of preschool teachers in an era of rapidly advancing technology. Another important aspect of the study is its contribution to increasing parental involvement in early childhood education and strengthening school-family collaboration through new approaches. A phenomenological research design, one of the qualitative research methods, was employed to investigate preschool teachers' perspectives on social media use in parent communication. The study group consists of 14 preschool teachers working in Ankara during the 2024-2025 academic year. A semi-structured interview form developed by the researchers was used as the data collection tool. The collected data were analyzed using content analysis, a qualitative data analysis technique. The findings indicate that WhatsApp plays a vital role in digital communication due to its speed, accessibility, and large user base, establishing itself as a strong interaction platform in both educational and social contexts. Additionally, the integration of digital communication tools into education enhances the interaction between parents and schools, facilitating faster and more effective information exchange.

Key Words: Preschool teacher, social media, parent communication.

GİRİŞ

Okul öncesi eğitim, çocuğun gelişiminde kritik bir dönem olup, bu süreçte kazanılan beceri ve davranışlar yaşam boyu kalıcı izler bırakmaktadır. Bu dönemde çocuğun gelişim ve öğrenme süreçlerinin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için okul ve aile arasında kurulacak güçlü bir iletişim ve işbirliği son derece önemlidir. Veli iletişimi, çocuğun okul ve ev ortamındaki deneyimlerini bütünleştirerek tutarlı bir eğitim yaşantısı sunulmasına olanak tanır. Öğretmenler, velilerden aldıkları bilgiler doğrultusunda çocukların bireysel ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını, güçlü ve zayıf yönlerini daha iyi anlayabilir ve eğitim sürecini bu doğrultuda şekillendirebilirler. Benzer şekilde, veliler de öğretmenlerden aldıkları geri bildirimlerle çocuklarının gelişimsel ilerlemelerini takip edebilir ve evde uygun destek ortamları oluşturabilirler (Aslanargun, 2007).

Günümüzde değişen aile yapıları, çalışma şartları ve yaşam koşulları, geleneksel veli iletişim yöntemlerinin etkililiğini azaltabilmektedir. Çalışan ebeveynlerin okula gelme sıklığının azalması, yüz yüze görüşmelerin daha nadir gerçekleşmesi, veli

toplantılarına katılımın düşmesi gibi faktörler, öğretmen-veli iletişimde alternatif yaklaşımları gerekli kılmaktadır. Bu noktada, teknolojik gelişmeler ve özellikle sosyal medya araçları, veli iletişimde yeni olanaklar sunmaktadır. WhatsApp grupları, e-posta listeleri, kapalı Facebook grupları, sınıf blogları, mobil uygulamalar gibi platformlar aracılığıyla öğretmenler ve veliler arasında daha hızlı, esnek ve etkileşimli bir iletişim kurulabilmektedir. Bu dijital araçlar, zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın, çocuğun eğitim sürecine ilişkin güncel bilgilerin paylaşılmasına ve okul-aile işbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır (Koyuncu, 2018).

Sosyal medya platformları, kullanıcıların içerik oluşturmasına, paylaşmasına ve etkileşime girmesine olanak tanıyan çevrimiçi uygulamalar olarak tanımlanabilir. Facebook, Instagram, Twitter, WhatsApp, Telegram gibi platformlar, günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş ve iletişim süreçlerini önemli ölçüde dönüştürmüştür. Bu platformlar, eğitim alanında da giderek artan bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle okul öncesi eğitimde, öğretmenler bu platformları velilerle iletişim kurmak, etkinlikleri paylaşmak, duyurular yapmak ve çocukların gelişim süreçleri hakkında bilgi vermek için kullanmaktadırlar (Arık, 2013).

İletişim teknolojilerinin gelişimi, insanlık tarihinde önemli dönüm noktalarından biri olmuştur. Yazının icadından matbaaya, telgraftan telefona, radyodan televizyona ve en son olarak internet ve mobil teknolojilere kadar uzanan bu gelişim süreci, iletişimin hızını, kapsamını ve etkisini her geçen gün artırmıştır. 1990'lı yıllardan itibaren yaygınlaşmaya başlayan internet, 2000'li yıllarla birlikte Web 2.0 teknolojilerinin gelişmesiyle yeni bir boyut kazanmıştır. Bu dönemde, kullanıcıların pasif alıcılar olmaktan çıkıp aktif içerik üreticileri haline gelmesi, sosyal medya platformlarının doğuşuna zemin hazırlamıştır (Oktay, 2020).

Eğitim alanında sosyal medya kullanımı, son yıllarda giderek yaygınlaşan bir uygulama haline gelmiştir. Öğrenme-öğretme süreçlerinin zenginleştirilmesi, iletişimin güçlendirilmesi, işbirliğinin artırılması ve bilginin daha hızlı paylaşılması gibi amaçlarla kullanılan sosyal medya araçları, eğitim sistemlerinin vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Özellikle okul öncesi eğitimde, çocukların gelişim süreçlerinin takibi, etkinliklerin paylaşımı ve veli katılımının sağlanması açısından, sosyal medya platformları önemli fırsatlar sunmaktadır (Özer, 2019).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanmalarına ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemektir. Araştırma kapsamında, öğretmenlerin hangi sosyal medya platformlarını, ne sıklıkta ve hangi amaçlarla kullandıkları, bu araçların kullanımında karşılaştıkları avantajlar ve dezavantajlar, yaşadıkları sorunlar ve geliştirdikleri çözüm stratejileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın bir diğer amacı da okul öncesi eğitimde veli iletişimini güçlendirmek için sosyal medya araçlarının daha etkili kullanımına yönelik öneriler geliştirmektir. Bu bağlamda, araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, okul öncesi eğitim kurumlarına, öğretmenlere ve velilere yönelik pratik öneriler sunulması hedeflenmektedir. Böylece, okul-aile işbirliğinin güçlendirilmesi, çocukların gelişim süreçlerinin daha etkin desteklenmesi ve eğitimin niteliğinin artırılması yönünde katkı sağlanması amaçlanmaktadır (Elyıldırım, 2022).

Bu araştırma, hızla gelişen teknoloji çağında okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanma pratiklerini ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Sosyal medya platformlarının eğitim süreçlerine entegrasyonu, günümüz dijital toplumunda kaçınılmaz bir gerçeklik haline gelmiştir. Dolayısıyla, öğretmenlerin bu araçları nasıl kullandıkları, hangi amaçlarla tercih ettikleri ve karşılaştıkları sorunları belirlemek, eğitim politikalarının ve öğretmen yetiştirme programlarının güncellenmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca, araştırma sonuçları, okul öncesi eğitim kurumlarının sosyal medya kullanımına ilişkin kurumsal politikalar ve etik ilkeler geliştirmelerine de yardımcı olabilecektir. Araştırmanın bir diğer önemi, okul öncesi eğitimde veli katılımının artırılmasına ve okul-aile işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik yeni yaklaşımlar sunmasıdır. Sosyal medya araçlarının etkili kullanımı, eğitim sürecinde velilerin daha aktif rol almalarını sağlayabilir ve çocukların gelişim süreçlerini destekleyebilir. Bu bağlamda, araştırma sonuçları, öğretmenlerin ve velilerin iletişim becerilerini geliştirmeye, dijital okuryazarlık düzeylerini artırmaya ve eğitim sürecindeki rollerini daha etkin bir şekilde yerine getirmelerine katkıda bulunabilir. Böylece, okul öncesi eğitimin niteliğinin artırılması ve çocukların gelişim süreçlerinin daha etkin desteklenmesi mümkün olabilir (Koyuncu, 2018).

YÖNTEM

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin veli iletişimde sosyal medya araçlarını kullanmalarına ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Fenomenolojik desen, bireylerin bir olguya ilişkin deneyimlerini, algılarını ve bu olgulara yükledikleri anlamları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, okul öncesi öğretmenlerinin sosyal medya kullanımına ilişkin kişisel deneyimleri ve bakış açıları, fenomenolojik yaklaşım ile derinlemesine incelenmiştir. Araştırmada, katılımcıların görüşlerini doğal ortamlarında ve bütüncül bir yaklaşımla anlamak hedeflendiğinden, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğı tercih edilmiştir. Bu teknik, öğretmenlerin sosyal medya kullanımına ilişkin deneyimlerini, avantaj ve dezavantaj algılarını, karşılaştıkları zorlukları ve geliştirdikleri çözüm stratejilerini kendi ifadeleriyle ortaya koymalarına olanak tanımıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinde görev yapan 14 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmış, farklı yaş grupları, mesleki deneyim süreleri, eğitim düzeyleri ve kurum türlerinde (resmi ve özel) görev yapan öğretmenlerin araştırmaya dahil edilmesine özen gösterilmiştir. Bu çeşitlilik, farklı deneyimlere ve bakış açılarına sahip öğretmenlerin görüşlerini yansıtmak açısından önemlidir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu oluşturulurken ilgili literatür detaylı bir şekilde incelenmiş ve araştırmanın alt problemleri doğrultusunda açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik özelliklerini (yaş, cinsiyet, mesleki deneyim, eğitim düzeyi, çalıştıkları kurum türü) belirlemeye yönelik sorular yer alırken, ikinci bölümde öğretmenlerin veli iletişimde sosyal medya kullanımına ilişkin görüşlerini ortaya

çıkarmayı amaçlayan on açık uçlu soru bulunmaktadır. Soruların anlaşılabilirliğini ve uygunluğunu test etmek amacıyla iki okul öncesi öğretmeni ile pilot görüşmeler gerçekleştirilmiş ve yapılan düzenlemelerle forma son hali verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. İçerik analizi sürecinde, öncelikle görüşme kayıtları yazıya aktarılmış ve her bir katılımcının ifadeleri defalarca okunarak anlamlı bütünlük halinde kodlanmıştır. Kodlama işlemi, araştırmacılar tarafından bağımsız olarak gerçekleştirilmiş ve daha sonra bir araya gelinerek kodlar üzerinde uzlaşma sağlanmıştır. Kodların benzerlik ve farklılıklarına göre gruplandırılmasıyla temalar ve alt temalar oluşturulmuş ve bunlar arasındaki ilişkiler belirlenmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın bu aşamasında veri toplama aracından elde edilen bilgilerden ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

Katılımcılara “Okul öncesi öğretmeni olarak veli iletişimde hangi sosyal medya araçlarını kullanmaktasınız? Tercih etme nedeniniz nedir?” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K1): Telefon ve WhatsApp kullanıyorum. Kullanımı kolay. (K2): WhatsApp kullanıyorum. Tercih etme nedenim kolay, pratik ve herkes tarafından kullanılan bir uygulama olması. (K3): Okul öncesi eğitimde genel olarak WhatsApp kullanıyorum. Çünkü her velinin WhatsApp’ı var ve ulaşımımız hızlı oluyor. (K6): WhatsApp kullanıyorum. Hızlı iletişim. (K7): Toplu iletişim kanalı olarak WhatsApp üzerinden sadece yöneticiye açık veli grubu kullanıyorum. Acil ve özel durumlarda telefon ile arayarak iletişime geçiyorum. WhatsApp’ı kullanım ve erişim kolaylığı sebebiyle seçiyorum. (K12): Veli iletişimde genellikle telefon aracını kullanıyorum. Velilere en kolay ulaşma aracı olduğu için. Herkeste olduğu için. (K14): WhatsApp kullanıyorum. Herkeste olan yaygın bir uygulama ve ulaşımı kolay.”

Tablo 1. Katılımcıların veli iletişimde kullandıkları sosyal medya araçlarına ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
İletişim Aracı Seçimi	Hızlı ve kolay erişim Yaygın kullanım avantajı Yöneticiye açık özel gruplar
Eğitimde Kullanım	Okul öncesi iletişim Sınıf içi grup yönetimi Dil bariyerlerini aşma
Sosyal ve Topluluk İletişimi	Toplu mesajlaşma pratikliği Acil durumlarda telefonla destek

Tablo 1'e göre WhatsApp'ın tercih edilme sebepleri, dijital iletişim araçlarının etkinliğini gösteren önemli faktörler arasında yer almaktadır. Kullanıcıların hızlı erişim sağlaması ve geniş kitlelere ulaşabilmesi, özellikle eğitim ve topluluk yönetimi bağlamında işlevselliğini artırmaktadır. Okul öncesi eğitimde ve sınıf içi grup yönetiminde WhatsApp'ın yaygın kullanımı, iletişim süreçlerini optimize ederek öğretmenler ile veliler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir. Ayrıca, dil bariyerlerini aşma ve acil durumlarda telefon desteği sağlama gibi özellikler, platformun farklı sosyo-kültürel gruplar arasında iletişim kolaylığı sunduğunu göstermektedir.

Katılımcılara “Okul öncesi öğretmeni olarak veli iletişimde sosyal medya araçlarını kullanma amaçlarınız nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K1): Veliyi bilgilendirme ve çocukların okul ortamındaki etkinlikleri hakkında bilgi paylaşımı. (K5): Kolay ve hızlı iletişim kurulması ve toplu mesaj olanağından dolayı. (K6): Hızlı bilgi alışverişi yapıldığı için tercih ediyorum. (K7): İletişim kolaylığını sağlamak. Ses ve görüntü paylaşımını kolaylaştırmak. Kağıt israfının önüne geçmek. (K10): Hızlı olması. (K11): Bütün velilere tek mesajla ulaşabilmek. (K14): Veliyle birlikte ortak hareket edebilmek. Çocukla ilgili ihtiyaçları yapma konusunda veliyle iş birliği içinde olmak. Ve çocuğun okuldaki durum ve potansiyelini paylaşmak (fotoğraflar, videolarla).”

Tablo 2. Katılımcıların veli iletişiminde sosyal medya araçlarını kullanma amaçlarına ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
Veli Bilgilendirme ve Eğitim Süreci	Çocukların eğitim ve gelişim süreçleri hakkında bilgilendirme Okul-aile iş birliğini güçlendirme Rehberlik ve akademik geri bildirim sağlama
İletişim ve Bilgi Paylaşımı	Duyuruların hızlı aktarılması ve anketler Etkinlikler ve organizasyon bilgisi paylaşımı Toplu mesajlaşma ve hızlı erişim imkânı
Teknolojik ve Pratik Kullanım	Ses, görüntü ve çeviri desteğiyle iletişim kolaylığı Çevre dostu dijital kullanım (kâğıt israfının önlenmesi) Kültürel ve dil bariyerlerini aşma

Tablo 2’ye göre veli iletişiminde dijital araçların kullanımı, eğitim sürecine katılımı artırarak okul-aile iş birliğini güçlendiren önemli bir faktördür. Bilgilendirme, duyuru ve etkinlik paylaşımı gibi unsurlar, ebeveynlerin çocuklarının eğitim hayatına daha aktif şekilde dahil olmasını sağlarken aynı zamanda bilgi akışını hızlandırmaktadır. Ses, görüntü ve çeviri desteği gibi teknolojik özellikler, dil bariyerlerini aşarak çok kültürlü sınıf ortamlarında daha kapsayıcı bir iletişim sunmaktadır. Ayrıca, kâğıt israfını önleyen dijital kullanım, hem çevresel sürdürülebilirliği desteklemekte hem de iletişimin daha pratik hale gelmesine katkı sağlamaktadır.

Katılımcılara “Sosyal medya araçlarını veli iletişiminde kullanmanın size ve eğitim sürecinize ne gibi katkıları olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K2): Ailelerin eğitim sürecinde aktif olmalarını, eğitim sürecine aile katılımı sağlayarak destek vermelerini, eğitim sürecinde etkinliklerde özellikle bazı etkinliklerde materyal ya da herhangi bir eşyanın kullanımında destek sağlamaları süreci olumlu katkı sağlıyor. Benim açımdan eğitim sürecini daha da zenginleştirmeme, süreçte onların da aktif olarak katılması hem çocuğun mutlu olmasına hem de evde de bu süreci devam ettirerek çocukların gelişimlerine katkısı oluyor. (K3): Sosyal medya sayesinde çalışan velilerimle her gün iletişim imkanı bulabiliyorum. Onların okula gelmesine gerek kalmıyor. (K7): Zaman yönetimimi kolaylaştırıyor. Eğitim sürecinde planladığım günün takibini yapmamı kolaylaştırıyor.

Tablo 3. Katılımcıların sosyal medya araçlarını veli iletişimde kullanmalarının katkılarına ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
İletişim Hızı ve Kolaylığı	Dijital platformların hızlı ve etkin kullanımı Velilere tek seferde ulaşabilme Eğitim akışını aksatmadan bilgi paylaşımı
Veli Katılımı ve Eğitim Süreci	Ailelerin eğitim sürecine aktif katılımı Etkinliklerde materyal ve kaynak desteği Çocukların evde eğitim sürecini destekleme
Zaman Yönetimi ve Planlama	Eğitim sürecinde zaman tasarrufu sağlama Günlük eğitim planlamasını takip etme Anketler aracılığıyla hızlı geri bildirim toplama
Teknolojik ve Çevresel Avantajlar	Çevrimiçi anket ve geri bildirim mekanizmaları Çocukların eğitim takip süreçlerinde dijital araçları kullanma Kâğıt israfını önleyerek çevre dostu kullanım

Tablo 3'e göre dijital iletişim araçlarının eğitimde kullanımı, veli-okul etkileşimini güçlendirerek sürecin daha hızlı ve verimli ilerlemesine katkı sağlamaktadır. Hızlı bilgi paylaşımı sayesinde eğitim akışı sekteye uğramazken, velilerin etkinliklere katılımı ve materyal desteği, çocukların gelişimine doğrudan olumlu etkiler sunmaktadır. Teknolojik olanaklar, zaman yönetimini kolaylaştırarak hem öğretmenler hem de veliler için planlama süreçlerini daha işlevsel hale getirmektedir. Özellikle çevrimiçi anketler ve geri bildirim mekanizmaları, kolektif karar alma süreçlerini destekleyerek eğitimde demokratik katılımı artırmaktadır. Ayrıca, kâğıt kullanımının azalması, çevre dostu uygulamalarla sürdürülebilir eğitim modellerine geçişi teşvik etmektedir.

Katılımcılara “**Okul öncesi öğretmeni olarak veli iletişimde sosyal medya araçlarını kullanırken karşılaştığınız zorluklar nelerdir?**” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K1): Velilerin sosyoekonomik ve eğitim düzeyleri etkilemektedir. Zamansız öğretmen ulaşma çabası. (K6): Şu ana kadar karşılaştığım bir zorluk olmadı. Ama karşılaşılabilecek zorluklardan bir tanesi, velilerin WhatsApp yazışmalarınızı sizin aleyhinize kullanabilecek durumda olabilmeleri. Gerekli tedbirleri alarak kullanılırsa bir sorun çıkmayacağını düşünüyorum. (K9): Burada karşılaşılan en büyük zorluk bazı velilerin dijital iletişim konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları oluyor. Genelde

yanlış çeviri yüzünden anlaşılmamak da bir zorluğa neden olabiliyor. (K10): Gönderilerin veli tarafından görülmemesi, geç görülmesi. (K12): Veliler saat konusunda uyum sağlayamıyorlar. Her saatte öğretmene ulaşmaya çalışıyorlar. Bir de mutlaka grup yazışmalarını görmeyen, takip etmeyenler oluyor.”

Tablo 4. Katılımcıların veli iletişimde sosyal medya araçlarını kullanırken karşılaştığınız zorluklara ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
Teknolojik ve Erişimle İlgili Zorluklar	İnternet erişimindeki sınırlamalar Akıllı telefon sahibi olmayan veliler Teknik sorunlar ve platform erişim problemleri Gönderilerin veli tarafından geç veya hiç görülmemesi
İletişim ve Anlaşılma Sorunları	Dijital iletişim konusunda velilerin yetersiz bilgiye sahip olması Yanlış çeviri ve mesajların yanlış anlaşılması Mesajların yorumlanması ve olumsuz geri dönüşler Çift taraflı iletişimde yaşanan aksaklıkla
Zaman Yönetimi ve Etik Sorunlar	Velilerin öğretmene her saatte ulaşmaya çalışması Grup yazışmalarını takip etmeyen veliler Gece saatlerinde gereksiz rahatsız edilme Çocukların telefonları kullanarak mesajları velilere iletmemesi

Tablo 4’e göre eğitimde dijital iletişim araçlarının kullanımında çeşitli zorluklar ortaya çıkmakta ve bu durum öğretmen-veli etkileşimini etkileyebilmektedir. Özellikle teknolojik sınırlamalar ve erişim problemleri, velilerin bilgilendirme süreçlerine dahil olmasını zorlaştırırken, mesajların yanlış anlaşılması ve yorumlanması, iletişim kalitesini düşürmektedir. Çift taraflı iletişimde yaşanan aksaklıklar, veliler arasında bilgi paylaşımını etkileyerek ortak karar alma süreçlerini sekteye uğratabilmektedir. Ayrıca, zaman yönetimi sorunları ve etik ihlaller, öğretmenlerin günün her saatinde iletişime maruz kalmasına neden olarak iş yüklerini artırmaktadır. Bu durumların önüne geçilebilmesi için dijital iletişim kurallarının belirlenmesi ve teknolojik erişim imkanlarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

Katılımcılara “**Veli iletişimde sosyal medya araçlarını kullanırken karşılaştıklarınız zorluklara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?**” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K1): Sınır ve kuralların her toplantıda tekrarlanması. (K2): Sosyal medyanın kısıtlama özelliklerini kullanarak çözüm bulabiliriz. Ya da sosyal medyanın eğitim sürecine ve biz öğretmenlere nasıl olumlu ve kolaylık olduğunu, medyayı kötü kullanmak değil de iyi kullanmanın velilere nasıl katkı sağladığını gösteren kısa filmler, eğitimler verilebilir. (K5): Grup ayarlarını sadece yönetici mesaj atabilir ayarıyla düzenliyorum. (K6): Amacı dahilinde kullanıldığı sürece, veliyle iletişimde çok faydalı olduğunu düşünüyorum. (K7): Velinin okuduğunu anlama ve yorum yapabilme becerisine göre mesaj, arama, veli bülteni, bilgilendirici video yollarını seçiyorum. (K8): Zorluk yaşamadığım için çözüm önerimde bulunmuyor. (K11): Resimleri paylaşırken izin vermeyenleri göz önünde bulundurarak kendi çocukları hariç diğerlerini gizlemeleri. (K14): Yaptığım toplantılar ve görüşmelerde velilere önemli bir durum olmadığı sürece geç saatlerde rahatsız edilmek istemediğimi dile getiriyorum.”

Tablo 5. Katılımcıların sosyal medya araçlarını kullanırken karşılaştıkları zorluklara ilişkin çözüm önerilerine ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
İletişim ve Yönetim Stratejileri	Sınır ve kuralların toplantılarda tekrarlanması Grup ayarlarının yönetici kontrolünde düzenlenmesi Velileri sosyal medya konusunda bilgilendirme ve eğitimler
Gizlilik ve Güvenlik Önlemleri	Paylaşılan fotoğrafların gizliliğinin sağlanması Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilecek güvenli uygulama önerisi Sosyal medya kullanımında etik kuralların belirlenmesi
Etkileşim ve Eğitim Süreci	Velilerin iletişim araçlarını etkin kullanma becerilerinin desteklenmesi Velilerin eğitim sürecine katılımını artırmak için bilinçlendirme çalışmaları

Tablo 5’e göre dijital iletişim süreçlerinin sağlıklı ilerleyebilmesi için belirli kuralların ve sınırların net bir şekilde ortaya konması gerekmektedir. Velilerin sosyal medya kullanımında bilinçlendirilmesi ve etik kurallara uygun hareket etmesi, eğitim sürecine katkı sağlayarak yanlış anlaşılmanın önüne geçebilir. Gizlilik önlemlerinin alınması ve güvenli iletişim araçlarının teşvik edilmesi hem öğretmenlerin hem de

velilerin dijital platformlarda daha güvenli bir deneyim yaşamasını sağlayacaktır. Ayrıca, velilerin eğitim sürecine daha aktif ve bilinçli katılımı, çocukların akademik ve sosyal gelişimlerine olumlu yönde etki edebilir.

Katılımcılara “Okul öncesi eğitimde veli iletişimde sosyal medya kullanımının geleceğine ilişkin öngörüleriniz nelerdir? Bu alanda kendinizi geliştirmek için neler yapıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir ve katılımcılardan alınan cevaplara aşağıda yer verilmiştir:

“(K1): Olumlu etkileri; hızlı ve etkili olması, kolay iletişim. Olumsuz etkileri; geri bildirim alamamak. (K2): Özellikle okul öncesi eğitim küçük yaş grubu öğrenciler olduğu için her zaman aile ile iletişimde sosyal medya kullanmak gerekiyor. Gelecekte de günümüzde de 5. madde de de söylediğim gibi sosyal medyanın hep olumsuz yönlerini vurgulamak ya da olumsuz şekilde kullanmak değil de olumlu yönlerini göstermek ve insanları olumlu kullanmaya yönlendirici şeyler yapmak gerekiyor. (K6): Sosyal medya araçlarının, eğitim sürecine katkılarını, gelişimini takip ediyorum ve kullanım alanlarındaki yenilikleri kendi alanıma uygun olarak güncelliyorum. (K10): Her geçen gün sosyal medyanın daha da gelişip ilerleyeceğini düşünüyorum. Yenilikleri takip ederek kullanıma devam ediyorum. (K11): Yenilikleri takip ediyorum. (K13): Genel olarak faydalı olsa da veli beklenti olarak sürekli bir bilgi ve görsel aktarımı sağlanmasını talep edebiliyor. Sınıflarımızın sayısı ve yardımcı abla/öğretmen eksikliğini göz önünde bulundursak çoğu zaman görsele aktarma ya da anlık çekimler yapmak mümkün olamayabiliyor bunun için yardımcı personel alımı artırılabilir.”

Tablo 6. Katılımcıların veli iletişimde sosyal medya kullanımının geleceğine ilişkin öngörülerine ilişkin bulgular

Kategoriler	Kodlar
Dijital İletişimin Eğitim Sürecine Etkisi	Hızlı ve etkili iletişim sağlama Ailelerin eğitim sürecine katılımını artırma Zümreler arası bilgi paylaşımını güçlendirme
Sosyal Medyanın Kullanımı ve Yönetimi	Etik kurallar ve kullanım sınırlarının belirlenmesi Öğretmen-veli iletişimde mesafeyi koruma Farklı sosyal medya platformlarının entegrasyonu
Gizlilik ve Güvenlik Endişeleri	Çocukların mahremiyetinin korunması Eğitim süreçlerinde sosyal medya kullanımına yönelik sınırlamalar Dijitalleşmenin gelişimi ile ortaya çıkabilecek erişim kısıtlamaları

Tablo 6'ya göre sosyal medyanın eğitim süreçlerine entegrasyonu, veli-öğretmen iletişimini güçlendirirken dijital platformların bilinçli kullanımını da gerektirmektedir. Hızlı ve etkili bilgi paylaşımı sağlasa da mahremiyet ihlalleri ve yanlış yorumlamalar gibi riskler göz ardı edilmemelidir. Eğitimde sosyal medyanın etik sınırlar içinde kullanılması hem çocukların güvenliğini koruyacak hem de öğretmenlerin iletişim süreçlerini daha sağlıklı yönetmesine yardımcı olacaktır. Teknolojik gelişmeler doğrultusunda yeni iletişim araçlarının araştırılması ve mevcut sistemlerin iyileştirilmesi, verimliliği artırarak eğitimde sürdürülebilir çözümler sunabilir. Özellikle gizlilik ve zaman yönetimi konularına dikkat edilmesi, sosyal medya kullanımının eğitim ortamında daha kontrollü ve faydalı hale gelmesini sağlayacaktır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

WhatsApp'ın dijital iletişimdeki rolü, hız, erişilebilirlik ve geniş kullanıcı kitlesi sayesinde eğitim ve sosyal alanlarda güçlü bir etkileşim platformu oluşturmuştur. Eğitim süreçlerinde veli ve öğretmenler arasındaki iletişimi kolaylaştırarak bilgi akışını hızlandıran bu araç, sınıf yönetimi ve topluluk içi iletişim açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca, çok kültürlü ve çok dilli ortamlarda dil bariyerlerini aşma kapasitesi, WhatsApp'ın küresel iletişimde stratejik bir araç olarak konumlandığını göstermektedir.

Dijital iletişim araçlarının eğitimde kullanımı, veli ve okul arasındaki etkileşimi güçlendirerek bilgi paylaşımını daha hızlı ve etkili hale getirmektedir. Teknolojik özellikler sayesinde çok kültürlü ortamlar desteklenirken, çevre dostu uygulamalar eğitim süreçlerinde sürdürülebilirliği teşvik etmektedir. Bu faktörler bir araya geldiğinde, eğitimde dijitalleşme, erişilebilirliği artırarak daha kapsayıcı ve verimli bir iletişim mekanizması oluşturmaktadır. Dijital iletişim araçlarının eğitim süreçlerine entegrasyonu, veli-öğretmen etkileşimini güçlendirerek bilgi akışını hızlandırmaktadır. Teknolojik olanaklar, zaman yönetimi ve kolektif karar alma süreçlerini destekleyerek eğitimde katılımı artırırken, çevre dostu uygulamalar sürdürülebilirliği teşvik etmektedir. Bu faktörler birlikte değerlendirildiğinde, eğitimde dijitalleşmenin verimlilik ve erişilebilirlik açısından önemli kazanımlar sunduğu görülmektedir.

Dijital iletişim araçlarının eğitimde kullanımı, öğretmen-veli etkileşimini kolaylaştırırken, aynı zamanda çeşitli teknik ve iletişimsel zorlukları da beraberinde getirmektedir. Erişim problemleri, yanlış anlaşılmalarda ve zaman yönetimi eksiklikleri, eğitim süreçlerinin verimliliğini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu tür sorunların önüne geçebilmek için dijital iletişim kurallarının belirlenmesi ve velilere yönelik teknolojik farkındalık çalışmalarının yapılması gereklidir. Böylece, eğitimde dijitalleşme daha sağlıklı bir iletişim ortamı sunarak hem öğretmenlerin iş yükünü azaltacak hem de velilerin sürece etkin şekilde katılımını destekleyecektir. Sosyal medyanın eğitim süreçlerine entegrasyonu, öğretmen-veli iletişimini kolaylaştırırken aynı zamanda etik kurallar ve mahremiyet önlemlerini gerektirmektedir. Bilgi paylaşımının hızlı ve etkili olması eğitim süreçlerine katkı sağlarken, dijital platformların bilinçli yönetilmesi yanlış anlaşılmaları ve güvenlik sorunlarını önlemektedir. Teknolojik gelişmeler doğrultusunda iletişim araçlarının sürekli iyileştirilmesi, eğitimde verimliliği artıran sürdürülebilir çözümler sunabilir. Eğitim ortamında sosyal medya kullanımının kontrollü ve bilinçli bir çerçevede gerçekleşmesi hem öğrenci güvenliğini sağlamak hem de öğretmenlerin iletişim süreçlerini daha sağlıklı yönetmesine yardımcı olacaktır.

Tartışma

Özmen vd. (2016) tarafından yapılan araştırma, öğretmen-veli iletişimde karşılaşılan zorlukların, anlayışın geliştirilmesi ve işbirliği mekanizmalarının oluşturulması açısından değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Etkili iletişim sağlama çabası, veli katılımının öğrencinin akademik başarısına olumlu yönde katkıda bulunacağı ve nitelikli eğitim süreçlerinin destekleneceği beklentisine dayanmaktadır. Çalışmada, öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda, öğretmen-veli etkileşimini güçlendiren veya sekteye uğratan faktörler belirlenmiş ve bu unsurlar eğitimde daha sağlıklı iletişim modellerinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunmak amacıyla ele alınmıştır.

Özdoğru (2021) çalışmasında, öğretmen-veli ilişkisinde karşılaşılan zorlukların büyük ölçüde velilerin tutumlarından kaynaklandığı belirlenmiştir. Velilerin öğretmenlere yeterince güvenmemesi, eğitim sürecindeki sorumluluklarının farkında olmaması ve öğretmen otoritesini zedeleyen tutumlar sergilemesi, iletişimde aksaklıklara neden olmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin kıyaslanması, veliler arasındaki anlaşmazlıkların okula yansıtılması ve öğretmeni denetleyici bir rol üstlenilmesi gibi faktörler, öğretmenlerin mesleki deneyimlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Araştırma, bu sorunların temel nedenlerini velilerin aşırı koruyucu davranışları, eğitim seviyeleri, rol karmaşası ve medyada öğretmenlerle ilgili olumsuz algılar gibi unsurlarla ilişkilendirmektedir. Bunun yanı sıra, sosyal medya kullanımının yanlış yönlendirilmesi, eğitim sistemine yönelik eksik bilgiler ve öğretmenlerin bireysel hatalarının tüm eğitim camiasına mal edilmesi gibi konular, sağlıklı bir eğitim ortamının oluşmasını engelleyen faktörler olarak değerlendirilmiştir.

Akkay ve Kanadlı (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, öğretmenlerin sosyal medyayı mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Çalışmada, öğretmenlerin sosyal medya platformları aracılığıyla güncel gelişmeleri takip ettikleri, bilgiye hızlı erişim sağladıkları ve meslektaşları ile etkili iletişim kurarak deneyim paylaşımında buldukları ortaya konmuştur. Ayrıca, sosyal medya kullanımının öğretmenlerin motivasyonlarını artırdığı, mesleki doyum sağlamalarına katkıda bulunduğu ve işbirliği içinde iyi uygulamaları yaygınlaştırmalarına yardımcı

olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, sosyal medya araçlarının öğretmenlerin profesyonel gelişim süreçlerine olumlu etkileri olduğunu göstermektedir.

Demirtaş vd. (2022) çalışmasına göre öğretmenler, sosyal medya uygulamaları içinde en çok WhatsApp'ı tercih etmekte ve bu platformu özellikle bilgi edinme amacıyla kullanmaktadır. Araştırmada, sosyal medyanın mesleki açıdan bilgi ve belgelere erişimi kolaylaştırdığı ancak zaman kaybına yol açabileceği yönünde değerlendirmeler yapılmıştır. Öğretmenlerin sosyal medya araçlarını büyük ölçüde bilgilendirme süreçlerinde kullandıkları ve bu sayede iletişimi daha verimli hale getirmeye çalıştıkları belirlenmiştir. Çalışma, sosyal medyanın eğitimde kullanımına yönelik avantajlar ve dezavantajları dengeleyerek, bilinçli kullanımın önemini vurgulamaktadır.

Öneriler

Eğitim süreçlerinde WhatsApp kullanımının daha etkili olabilmesi için öğretmenler ve veliler arasında belirli iletişim protokollerinin oluşturulması, bilgi akışının düzenli ve verimli olmasını sağlayacaktır. Dil bariyerlerini aşma noktasında, platformun çeviri ve çoklu dil destekleme kapasitesinin artırılması, kültürel çeşitliliğin olduğu sınıf ortamlarında iletişimi daha kapsamlı hale getirebilir. Ayrıca, acil durumlar için özel bilgilendirme mekanizmalarının geliştirilmesi, WhatsApp'ın kriz anlarında daha güvenilir bir iletişim aracı olarak konumlandırılmasını destekleyecektir.

Veli iletişiminin daha etkin hale getirilebilmesi için dijital platformlar üzerinde bilgi paylaşım süreçlerinin standartlaştırılması, iletişim verimliliğini artıracaktır. Çeviri ve erişim özelliklerinin geliştirilmesi, farklı dil ve kültürlere sahip velilerin eğitim sürecine daha aktif katılımını sağlayarak kapsayıcılığı destekleyebilir. Ayrıca, çevre dostu dijital uygulamaların yaygınlaştırılması, eğitimde sürdürülebilirliği teşvik ederken aynı zamanda kaynak kullanımını optimize edebilir.

Eğitimde dijital iletişimin etkinliğini artırmak için öğretmenler ve veliler arasında düzenli geri bildirim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Teknolojik altyapının güçlendirilmesi, zaman yönetimi ve kolektif karar alma süreçlerini daha verimli hale getirerek katılımı teşvik edebilir. Ayrıca, çevre dostu dijital uygulamaların

yaygınlaştırılması, sürdürülebilir eğitim modellerine geçişi hızlandırarak kaynak kullanımını optimize edebilir. Dijital iletişim süreçlerinin daha sağlıklı ilerleyebilmesi için öğretmenler ve veliler arasında belirli zaman dilimlerine uygun iletişim kuralları oluşturulmalıdır. Velilere yönelik teknoloji ve dijital iletişim eğitimi verilerek yanlış anlaşılmalara ve erişim problemlerinin minimize edilmesi sağlanabilir. Ayrıca, eğitim sürecinde dijital platformların daha güvenli ve kontrollü kullanımı için rehberler hazırlanarak etik kurallar net bir şekilde belirlenmelidir.

Velilerin dijital iletişim araçlarını bilinçli ve etik çerçevede kullanabilmeleri için düzenli eğitim ve farkındalık çalışmaları yürütülmelidir. Gizlilik politikalarının daha açık şekilde belirlenmesi ve güvenli iletişim uygulamalarının geliştirilmesi hem öğretmenlerin hem de velilerin dijital platformları rahatça kullanmasını sağlayacaktır. Ayrıca, belirlenen kuralların toplantılar ve bilgilendirme süreçleri ile sürekli vurgulanması, eğitim sürecinde sağlıklı ve verimli bir iletişim ortamı oluşturacaktır.

Dijital iletişimde etik kuralların belirlenmesi, öğretmen-veli etkileşiminin güvenli ve verimli ilerlemesini sağlayacaktır. Teknolojik farkındalık eğitimleri ile velilerin bilinçli sosyal medya kullanımı teşvik edilerek iletişim kalitesi artırılabilir. Ayrıca, öğretmenlerin zaman yönetimini kolaylaştırmak için belirli iletişim sınırları oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkay, B., & Kanadlı, S. (2019). Öğretmenlerin bir eğitim aracı olarak sosyal medyayı kullanmalarına ilişkin görüşleri. *Journal of Advanced Education Studies*, 1(2), 115-127.
- Arık, E. (2013). Sıradan insanın yükselişi: Sosyal medya şöhretleri. *İletişim ve diplomasi*, (1), 97-112.
- Aslanargun, E. (2007). Okul-aile işbirliği ve öğrenci başarısı üzerine bir tarama çalışma. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 119-135.

- Demirtaş, H., Van Yazlak, D., & Yazlak, B. (2022). Okul öncesi öğretmenlerinin sosyal medya kullanımına ilişkin görüşleri. *Akademik İzdüşüm Dergisi*, 7(2), 69-80.
- Elyıldırım, E. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimleri: Bir karma yöntem çalışması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi.
- Koyuncu Şahin, M. (2018). Okul öncesi eğitimde aile iletişim etkinliklerine yönelik öğretmen ve yönetici bakış açıları. *Journal of International Social Research*, 11(55).
- Oktay, F. (2020). Okul ve aile iletişimi okul öncesi eğitim ve ebeveyn ilişkileri örnekleme. *European Journal of Educational and Social Sciences*, 5(2), 113-122.
- Özer, M. A. (2019). *Eğitimde sosyal medyanın kullanımı* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Özmen, F., Akuzum, C., Zincirli, M., & Selcuk, G. (2016). The communication barriers between teachers and parents in primary schools. *Eurasian Journal of Educational Research*, 66, 27-46
- Özdoğru, M. (2021). İlkokullarda öğretmen-veli ilişkisinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Temel Eğitim Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 68-76.